

Dystonie (Behandeling met Botuline toxine)

U wordt binnenkort behandeld in Meander

Uw neuroloog stelt voor u te behandelen met Botuline toxine.

Botuline toxine is een gif dat in de natuur voorkomt, maar wat gezuiverd en verdund als medicijn gebruikt wordt.

Het doel van de behandeling met Botuline toxine is er voor te zorgen dat spieren zich minder onwillekeurige samentrekken waardoor u minder ongewilde bewegingen maakt.

In deze brochure vertellen we u wanneer behandeling met Botuline toxine mogelijk is, wat het is, hoe het werkt en welke mogelijke bijwerkingen kunnen optreden.

Welke aandoeningen kun je behandelen met Botuline toxine?

Dystonie is een verzamelnaam voor stoornissen die ontstaan door onwillekeurige spierspanningen. Botuline toxine wordt gebruikt als eerste keus middel bij verschillende stoornissen. Bijvoorbeeld bij:

- Torticollis spasmodica; dit is een dystonie van de hals- en nekspieren waardoor iemand onwillekeurig hoofdbewegingen maakt.
- Blefarospasme; dit is een dystonie van de oogspieren waardoor iemand gaat knipperen met de ogen.
- Spasmodische dysfonie; dit is een dystonie van de stembanden waardoor de stem vervormd wordt.
- Oromandibulaire dystonie; dit is een dystonie van de mond-, kaak- en tongspieren.
- Hemifacialisspasme; dit is een bewegingsstoornis van één kant van het gezicht waarbij de spieren samentrekken.

Dit wordt veroorzaakt door irritatie van de aangezichtszenew. Hemifacialisspasme is geen dystonie maar is wel als een dystonie te behandelen.

Klachten van dystonie kunnen verlicht worden door Botuline toxine injecties. De neuroloog spuit zeer kleine hoeveelheden Botuline toxine in de juiste spieren. Meestal moet hij / zij op meer plaatsen injecteren. De klachten verbeteren na enkele dagen tot weken maar verdwijnen vaak niet helemaal volledig. Na enkele maanden moet de behandeling worden herhaald omdat de Botuline toxine dan uitgewerkt is. Als u in meer delen van het lichaam spierstoornissen heeft dan laten wij u pillen innemen omdat Botox injecties dan te belastend zijn en waarschijnlijk niet het gewenste resultaat zullen geven.

Wat is Botuline toxine?

Botuline toxine is een natuurlijk gif gemaakt door de bacterie Clostridium botulinum. Er zijn verschillende Botuline toxinen die erg op elkaar lijken. Voor dystonie is Botuline toxine type A onder de namen Botox® en Dysport® in de handel. De preparaten Botox® en Dysport® verschillen iets van elkaar in samenstelling, maar hun uitwerking is hetzelfde. In kleine hoeveelheden toegediend zijn Botox en Dysport veilige middelen die goed te gebruiken zijn bij spierstoornissen.

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermedischcentrum.nl

Hoe werkt Botuline toxine?

Botuline toxine werkt op de plaats waar de zenuwuiteinden zich verbinden met de spiervezels. Het zorgt ervoor dat de zenuw geen prikkel doorgeeft aan de spier. Dit gebeurt doordat Botuline toxine aan het zenuwuiteinde gaat zitten en voorkomt dat “de boodschapper” ofwel de neurotransmitter Acetylcholine (ACh) genaamd, een signaal, een prikkel doorgeeft aan de spier.

Deze prikkeloverdracht is nodig om de spier te laten aanspannen. Na toediening van Botuline toxine zal de spier dus verslappen en ook dunner worden.

U gaat naar het ziekenhuis en dan?

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

- Uw afsprakenkaart
- Uw legitimatiebewijs
- Uw verzekeringsbewijs

Waar meldt u zich?

U meldt zich op de afdeling Klinische Neuro Fysiologie (KNF), Foyer 207.

Hoe bereidt u zich voor op het onderzoek?

U hoeft geen voorbereidingen te treffen voor deze behandeling.

Als u medicijnen gebruikt kunt u die blijven gebruiken.

Hoe wordt Botuline toxine toegepast in een medische behandeling?

De neuroloog injecteert Botuline toxine in de spier of spieren die onwillekeurig samentrekken. Bij de behandeling met Botuline toxine wordt nauwkeurig bepaald welke spier(en) het probleem veroorzaakt (veroorzaken).

De behandeling duurt tien minuten tot een kwartier en gebeurt poliklinisch.

Het effect is na één tot twee weken merkbaar maar zal na enkele maanden weer verdwijnen. Dit komt omdat de zenuw een nieuwe uitloper vormt met een nieuw zenuwuiteinde die weer verbinding maakt met de spier.

Welke bijwerkingen kunnen optreden bij de behandeling met Botuline toxine?

Over het algemeen zullen er bij de behandeling met Botuline toxine weinig bijwerkingen optreden. Eventuele bijwerkingen zijn niet ernstig en gaan vanzelf over. Soms kan een injectie pijn doen, een blauwe plek of irritatie veroorzaken.

Het kan voorkomen dat wat Botuline toxine terecht komt in een andere spier dan bedoeld. Daardoor kunnen klachten soms ook kortdurend verslechteren. Bij de behandeling van Torticollis spasmodica kunnen slikproblemen en een slappe nek ontstaan.

Bij de behandeling van Blefarospasme kan het bovenste ooglid omlaag hangen of kunnen droge ogen ontstaan.

Sommige mensen ontwikkelen antilichamen tegen de Botuline toxine type A waardoor de behandeling in de loop van de tijd minder krachtig wordt.

Wie kunt u bellen als u thuis bent en er is iets mis?

Krijgt u thuis last als gevolg van uw behandeling met Botuline toxine dan belt u het algemene telefoonnummer van Meander Medisch Centrum, 033 - 850 50 50:

Binnen 48 uur na de behandeling:

- Vraagt u naar de polikliniek Neurologie
- Belt u buiten kantoortijden de huisartsenpost

Na 48 uur na de behandeling:

- Belt u tijdens kantoortijden uw huisarts
- Belt u buiten kantoortijden de huisartsenpost

Vragen

Heeft u vragen over uw behandeling, stelt u deze dan aan uw specialist.

Meer informatie

U kunt ook aanvullende informatie vinden op de volgende site:

- www.dystonie.nl

U kunt ook contact opnemen met:

- de Nederlandse Vereniging van Dystoniëpatiënten,
Postadres: Postbus 9345, 4801 LH Breda
Telefoon: 076 - 514 07 65
E-mail: secretariaat@dystonievereniging.nl

Telefoonnummers

U kunt het ziekenhuis bereiken via het algemene telefoonnummer: 033 - 850 50 50. U krijgt dan een telefoniste aan de lijn. Vraagt u naar de polikliniek Neurologie. Zij verbindt u door met de poliassistente van de neurologen.

Als u een afspraak wilt maken of verzetten belt u met het afsprakennummer: 033 - 850 60 70. Vraagt u naar de polikliniek Neurologieafdeling Klinische Neuro Fysiologie. Zij verbindt u door met de secretaresse van de Klinische Neuro Fysiologie.